

Školní vzdělávací program pro přípravnou třídu ZŠ

ŠVP pro přípravnou třídu ZŠ vypracovaný podle RVP PV je přílohou ŠVP PETRIN - ŠKOLA PRO VŠECHNY, ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

I. Identifikační údaje

Název ŠVP ZV :   PETRIN - ŠKOLA PRO VŠECHNY, ŠVP pro základní vzdělávání

Název ŠVP PT: **Školní vzdělávací program pro přípravnou třídu základní školy**

č.j. _____

Školní vzdělávací program pro přípravnou třídu základní školy vypracovaný podle RVP PV je přílohou ŠVP pro ZV PETRIN – ŠKOLA PRO VŠECHNY

Název školy: Základní škola Bruntál, Školní 2
Adresa školy: Základní škola Bruntál, Školní 2, Školní 2, 792 01 Bruntál
Jméno ředitele školy: PhDr. Mgr. Milena Zatloukalová
Kontakty: telefon 553 821 166
    email reditelka@zspetrin.cz , tonnerova@zspetrin.cz
    www. zspetrin.cz

IČ: 00852783
RED-IZO: 600132102
Koordinátor tvorby ŠVP : Mgr. Pavla Schneiderová

Zřizovatel: Město Bruntál
Adresa: Městský úřad, Nádražní 994/20 ,79201 Bruntál 1
Kontakty: telefon 554 706 111, email posta@mubruntal.cz, www. mubruntal.cz

Projednáno pedagogickou radou: 30.8.2017
Schváleno Školskou radou: 31.8.2017
Platnost dokumentu (ŠVP PT) :   od 1. 9. 2017
Podpis ředitelky školy:
Razítko školy:

II. Charakteristika vzdělávacího programu přípravné třídy

Přípravná třída je zřízena pro děti, které mají odloženou povinnou školní docházku. Je určena k jejich systematické přípravě na vstup do povinného vzdělávání v základní škole. Charakteristika vzdělávacího programu vychází z RVP PV. Vzdělávací program, který děti absolvují v přípravné třídě, bude sloužit k jejich snadnějšímu začlenění do vzdělávacího procesu, aby se tím předešlo případným neúspěšným začátkům ve školní docházce. Řídí se základními fyziologickými potřebami dětí, podporuje jejich zdravý vývoj a předcházení vzniku rizikových jevů. Maximálně se přizpůsobuje vývojovým, fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí této věkové skupiny. Hlavním vzdělávacím cílem přípravné třídy je všestranný rozvoj každého dítěte a především jeho fyzická i psychická připravenost na vstup do první třídy. Toto má pro dítě podstatný význam, protože neúspěchy na začátku vzdělávací dráhy mohou nepříznivě ovlivnit další průběh vzdělávání a tím i jeho perspektivy v pracovním uplatnění i v dalším životě. Vzdělávací program zajistí, aby vzdělávání dětí v přípravné třídě bylo efektivní a každému dítěti bylo individuálně umožněno získat včas dovednosti, které mu usnadní vzdělávání v běžných třídách základní školy. Každý jedinec se rozvíjí podle svých potřeb. Důraz je kladen na posílení spolupráce, posílení grafomotorických a jazykových dovedností, koordinace pohybu ruky, koncentrace pozornosti, hudebně pohybové činnosti, celkovou adaptaci na školní prostředí a na rozvoj osobnosti dítěte. Dítě si osvojuje poznatky zábavnou formou pomocí didaktických, osobnostních a sociálních her a činností. Zároveň je podporována úzká spolupráce s rodinou, která je založena na oboustranné důvěře, respektu a dodržování daných pravidel.

III. Cíle přípravné třídy

Formy a metody

- skupinové vyučování
- činnostní učení
- výklad
- experiment
- možnost účasti rodičů (po dohodě s učiteli) ve vyučovacích hodinách
- nabídka aktivní účasti rodičů na školních a třídních akcích a zapojení do jejich přípravy
- metody a postupy speciálně – pedagogické péče

Využívání vědomostí v praxi

- sběr informací potřebných pro život
- exkurze
- výlety
- návštěvy divadla
- výstavy

Zajištění společného vzdělávání dětí, respektování individuality žáků

- vyhledávání talentů
- pomoc dětem ze sociálně slabého nebo méně podnětného prostředí
- práce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami
- práce s dětmi s potřebou individuálního přístupu

- příprava na plynulý a bezproblémový přechod do 1. třídy

Osobnostní vývoj dětí

- výchova dětí k sebepoznání, komunikaci a kooperaci
- uvědomění si potřeby dodržovat stanovená pravidla
- péče o kulturní a estetický rozvoj dětí (návštěvy divadelních představení a koncertů)

Rozvoj týmové práce

- společné řešení pracovních a sociálních problémů
- osvojení si potřebných dovedností – umět odstoupit od vlastního nápadu, pozitivní myšlení, vzájemná komunikace, řešení konfliktů

Propagace zdravého životního stylu

- pohybové hry, zdravotní tělesná cvičení, nácvik jednoduchých tanečků
- důraz na estetické a pohodové prostředí, vybavitelnost a výzdoba třídy
- propagace zásad zdravé výživy
- prevence patologických jevů péče o životní styl

IV. Podmínky a organizace vzdělávání

Prostorové podmínky

Učebna přípravné třídy je umístěna v druhém patře, v prostorách školní družiny. Žáci přípravné třídy mají k dispozici šatní skříňky a sociální zařízení školy. Dle rozvrhu a s dohledem vyučujícího mohou využívat další prostory školy, zejména tělocvičnu, aulu, školní hřiště, počítačovou učebnu, učebny s interaktivní tabulí, školní knihovnu, kabinet speciálního pedagoga a další odborné učebny. Prostory učebny vyhovují potřebám přípravné třídy, včetně relaxační části.

Materiální podmínky

Učebna přípravné třídy je vybavena nábytkem pro výuku (lavice, stolky, židle) přiměřeným věku žáků, dále kobercem pro jiné činnosti, relaxačním pytlkem, molitanovými kostkami a celou řadou dalších pomůcek pro rozvoj dovedností dětí. Ve třídě je nábytek pro uložení materiálu a pomůcek, nástěnky, CD přehrávač a jiný drobný inventář. Učitel přípravné třídy využívá s dětmi veškeré vhodné pomůcky z kabinetu 1. stupně a knihy ze školní knihovny. Ve třídě je jedno umyvadlo se studenou a teplou vodou.

Stravování dětí je zajištěno ve školní jídelně, kam jsou děti převáděny společně s dětmi školní družiny. Zpočátku chodí děti na oběd dříve (cca 11.30 hod.), aby měly dostatek soukromí k získávání a upevnění dovedností stolování ve školní jídelně.

Personální podmínky

Výuku v přípravné třídě vede kvalifikovaná paní učitelka s pedagogickým vzděláním pro výuku na 1. stupni ZŠ. K dispozici má asistentku pedagoga, která zde pracuje po dobu potřeby žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. Spolupracuje s vychovatelkou školní družiny, učiteli 1. tříd, výchovnou poradkyní a především se školním speciálním pedagogem. Pro děti i rodiče platí pravidla a povinnosti vyplývající ze školního řádu. Učitelka přípravné třídy úzce spolupracuje s rodiči a v případě potřeby s pracovníky pedagogicko-psychologické poradny.

Psychosociální podmínky

Vzdělávání v přípravné třídě je individualizované a má intervenční, popř. korektivní charakter. Vzdělávací program trvá jeden rok. Žákům je trvale vytvářeno klidné a příjemné prostředí. Přípravná třída je umístěna v nefrekventované části školy, mimo provoz 2. stupně. Výuka v přípravné třídě se vzhledem k jinému režimu neřídí zvoněním na začátku a konci výuky. Děti jsou pod stálým dohledem učitelky, asistentky pedagoga příp. jiné dospělé osoby (zaměstnanec školy). Vyučující předcházejí úrazu dětí v rámci pravidel ochrany zdraví. Děti pracují zpravidla společně, učitelka dbá na individuální přístup ke každému žákovi, přiměřeně k jeho schopnostem. Uspořádání dopoledního vyučování respektuje vyváženost, biorytmus dětí a zachovává střídání náročnějších aktivit s volnějšími činnostmi. Vzdělávací nabídka odpovídá věku dítěte a především jeho individuálním potřebám.

Organizace

Počet žáků ve třídě je 10 – 15. O zařazení žáka do přípravné třídy rozhoduje ředitel školy na základě žádosti rodičů a doporučení pedagogicko-psychologické poradny (v souladu s platnou legislativou). Výuka je realizovaná v rozsahu 20 hodin týdně. Výuka v přípravné třídě začíná v 8.00 hod. a končí v 11.40 hod. Přestávky v rámci jednotlivých bloků volí učitel operativně podle zařazené aktivity. Výuka je členěna do bloků dle probíraného učiva a přiměřeně k výkonům žáků. Základem je organizovaná činnost dětí – ranní komunitní kruh, didaktické hry, práce s pracovními listy, relaxační a protahovací cvičení, pohybové a hudebně pohybové hry, činnosti rozvíjející hudební schopnosti, různé výtvarné techniky, práce s přírodními i nepřírodními materiály.

Denní režim

6:15 – 7:30 Ranní docházka – školní družina, mohou ji využít i děti z přípravné třídy

7:30 – 8:00 Příchod do třídy, příprava na dopolední činnosti

8:00 – 9:30 1. blok dopoledních činností – komunitní kruh, logopedická péče; zaměstnání, vytváření sociálních a hygienických návyků; rozumová výchova – oblast jazyková, matematické představy, rozvoj kognitivních schopností; hudební, pracovní a výtvarná výchova

9:30 – 10:00 Hygiena a svačinka

10:00 – 11:20 2. blok dopoledních činností, pobyt venku – vycházky s TV prvky, poznávací a pozorovací vycházky, pobyt v tělocvičně, aule, v případě nepříznivého počasí lze zařadit blok výtvarných, pracovních, pohybových činností nebo hry dětí

11:20 – 11:40 Hodnocení dne, úklid třídy, osobní hygiena, příprava na oběd

11:40 - 11:50: Odchod domů, na oběd nebo do školní družiny

Režim dne je pružný, není striktně dodržován. Podle aktuální situace učitel volí změny v průběhu zaměstnání. Vzdělávání může být doplňováno i o aktivity 1. stupně ZŠ (divadlo, kulturní akce, projektové dny apod.) Při všech činnostech jsou prioritně respektovány potřeby dítěte. Veškeré snažení pedagogů směřuje k tomu, aby bylo dítě maximálně šťastné a spokojené a co nejvíce rozvíjelo svou osobnost ve všech oblastech.

Stravování

Stravování probíhá ve školní jídelně, kam děti denně dochází s učitelkou na svačinky a obědy. Vedoucí stravování společně s kuchařkami zajišťují dětem plnohodnotnou, vyváženou stravu. Jídelníček je sestavován tak, aby strava byla pestrá, děti měly dostatečné množství ovoce a zeleniny. Školní jídelna rovněž zajišťuje pitný režim. Vhodným působením učitelů a jejich citlivým přístupem jsou děti vedeny k pravidlům stolování. Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který lze přizpůsobit aktuální situaci a potřebám dětí.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Jelikož je PT zřízena pro děti s odkladem školní docházky, je samozřejmostí, že úzce spolupracujeme s pedagogicko-psychologickou poradnou, se SPC, odbornými lékaři a OSPOD. Každé dítě má vypracováno PPP doporučení, na základě kterého je do přípravné třídy přijímáno a která nám také poskytne základní informace o osobní anamnéze dítěte, včetně eventuálních specifických vývojových vad či stavu výslovnosti, lateralitě apod. Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem s cílem předcházení poruchám učení. Na škole pracuje školní speciální pedagog, který pravidelně konzultuje s učitelkou z PT individuální potřeby žáků a participuje na vypracovávání individuálních vzdělávacích plánů pro děti z přípravné třídy. V případě podpurných opatření doporučených ŠPZ navštěvují děti u speciálního pedagoga hodiny speciální péče.

V. Vzdělávací obsah

Vzhledem k věku dětí je celý vzdělávací program pro přípravnou třídu motivovaný postavou skřítky, který žije na Petrině. Ten doprovází děti po celý rok, provádí je jednotlivými ročními obdobími a pomáhá usnadnit přestup do 1. třídy.

Výchovně vzdělávací plán je rozpracován do pěti integrovaných bloků, převážně po ročních obdobích, na období jednoho školního roku. Obsah bloků vychází ze základních vzdělávacích oblastí RVP PV:

- biologické DÍTĚ A JEHO TĚLO
- psychologické DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA
- interpersonální DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- sociálně-kulturní . DÍTĚ A SPOLEČNOST
- environmentální DÍTĚ A SVĚT

Obsah bloků je pojat velmi volně. Vzhledem k tomu, že program v přípravné třídě je podřízován především individuálními potřebami dětí, učitel pracuje i podle IVP, jsou obsahy bloků orientační. Učitel si na jejich základě vypracovává týdenní plány.

Rámcové cíle ve vzdělávání dětí:

- I. Rozvíjet dítě a jeho schopnost učení.
- II. Osvojit si základy hodnot, na nichž je založena naše společnost.
- III. Získat samostatnost a schopnost projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Integrované bloky

1. Skřítek nás vítá - září

Cíl: Rozvoj schopností dítěte důležitých pro navazování vztahů k ostatním lidem, ke spolužákům. Mezilidské vztahy a morální hodnoty.

Tematický blok pro adaptační období

- Vzájemné poznávání kamarádů

- Pravidla vzájemného soužití, nové prostředí, hra a práce v novém prostředí s novými kamarády
- Rozlišování: dobro- zlo, hodný – špatný člověk, radost – smutek, láska.
- Pěkné a nepěkné vlastnosti, vytváření hezkých vztahů mezi dětmi.
- Objevování nového prostředí - hry, hračky, knížky a vše, co děti zajímá

Cíle

- Seznámit děti se školním prostředím, s pravidly chování
- Upevňovat prosociální chování ve vztahu k ostatním
- Získat citovou samostatnost
- Osvojit si přiměřené dovednosti
- Zdravé životní návyky
- Ochrana a bezpečí ve vztahu s dětmi i dospělými
- Rozvoj komunikativních dovedností

Vzdělávací nabídka

- Sbližování dětí: hry, dramatizace: společenské hry, hudebně-pohybové hry, rytmické hry
- Lokomoční činnosti - manipulační činnosti
- Činnosti k ochraně zdraví (nemoc, úraz): zdravotní cviky, námětové hry – Na lékaře, Na kuchaře
- Sebeobsluha, osobní hygiena
- Ochrana soukromí, bezpečí: hry – poslech, dramatizace pohádek, dobro x zlo
- Společné rozhovory: vyprávění – zážitky, podle obrázků, poslech pohádky, příběhu

Očekávané výstupy

- Navazuje kontakt s dospělými, s dětmi, komunikuje, respektuje dospělé
- Uvědomuje si svou samostatnost, je aktivní i bez rodičů
- Učí se základní pohybové dovednosti (prostorová orientace, koordinace, jemná motorika)
- Chrání si své soukromí, ví, kde hledat pomoc
- Správná výslovnost – samostatně se vyjadřuje ve větách – správně zformulovaných

Cílové kompetence

- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, zajímá se o nové věci
- Získané zkušenosti uplatňuje v praxi i v učení
- Řeší problémy, na které stačí; opakující řeší samostatně, náročnější s pomocí (Ví, co smí a nesmí.)
- Své prožitky dokáže vyjádřit různými prostředky (řeč, kresba, pohyb,...)
- Dovede používat informativní a komunikativní prostředky (kniha, encyklopedie, telefon, apod.)
- Ve skupině se dokáže prosadit i podřít. Spolupracuje, domlouvá se, respektuje druhé, řídí se základními společenskými návyky, pravidly, přijímá kompromisy
- Podílí se na vytváření pravidel společného soužití ve třídě

2. Skřítkci podzimníčci - skřítkci nás provází podzimem, barví listí, zahrady, les, pole, louky – říjen, listopad

Cíl: Citlivé vnímání prostředí, krásy přírody prostřednictvím smyslů – chápání časových pojmů a souvislostí.

Podzimní tematický blok

- Podzim kouzelník mění zahrady, les, barví listí, nabídne nám plody
- Hry se šípky, kaštiny, žaludy
- Ochutnávka zeleniny a podzimního ovoce
- Příroda se chystá na zimu – zimní spánek
- Vhodné oblékání

Cíle

- Osvojit si poznatky o těle, o pohybových činnostech – „pohybem ke zdraví“
- Rozvoj a užívání smyslů
- Tvořivé myšlení, řešení problémů, tvořivé vyjadřování – samostatnost
- Elementární poznatky o přírodě
- Rozvoj řeči, vyjadřování
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- Rozvoj kooperativních dovedností
- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, rozvoj dovedností, které umožňují tyto vztahy vyjadřovat a popisovat

Vzdělávací nabídka

- Zdravotně zaměřené činnosti (TV chvilky, pohybové hry, vycházky, výlety, pobyt v přírodě)
- Činnosti zaměřené na poznání lidského těla a jeho částí
- Smyslové a psychomotorické hry
- Pozorování předmětů, objektů – určit vlastnosti, pojmenování (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně) – jejich charakteristické znaky
- Společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, podle skutečnosti, podle obrázku, fantazie, sdělování slyšeného)
- Pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, vycházky do okolí, výlety, sledování rozmanitosti a změn v přírodě (podnebí, počasí)
- Ohleduplnost, ochota rozdělit se, půjčit hračku, střídat se, pomoc spolužáků, řešení sporu – hry, činnosti
- Kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách
- Příprava a realizace společných slavností, zábav (oslava narozenin, slavnostní loučení se spolužáky, vítání prvňáků, další společné akce)

Očekávané výstupy

- Pojmenuje části lidského těla, zná jejich funkci
- Vnímá potřebu ochrany zdraví, zdravé výživy a aktivního pohybu
- Samostatně vyjadřuje myšlenky, pocity, nápady, úsudek, mínění ve vhodně zformulovaných větech
- Změny jsou přirozené, samozřejmé – vše se okolo mění – porozumí změnám
- Respektuje potřeby spolužáků – umí se rozdělit o hračky, pomůcky, pamlsky, o úkol – společně vyřeší
- Spolupracuje se spolužáky
- Zachycuje skutečnosti ve svém okolí, vyjadřuje své představy pomocí výtvarných dovedností a technik (kresba, barva, modelování, konstruovat, práce s papírem, přírodninami apod.)

Cílové kompetence

- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje, užívá jednoduché pojmy, znaky, symboly

- Všimá si dění i problémů v blízkém okolí
- Řešení problémů je pro něj odezva na aktivní zájem
- Sděluje své prožitky a pocity, nálady různými prostředky (řečí, výtvarnými, dramatickými, hudebními)
- Napodobuje prosociální chování a mezilidské vztahy ze svého okolí
- Činnosti a hry plánuje, organizuje, řídí a vyhodnocuje

3. V zimě skřítek nespí. A co vy? (zimní sporty, příroda v zimě) prosinec, leden, únor

Cíl: Osvojení dovedností důležitých pro zdraví a vytváření kvalitních postojů ke zdravému životnímu stylu.

Zimní blok – zimní sporty, příroda v zimě

- Sáňkování, koulování, stavění sněhuláků, zimní hry na sněhu
- Sníh, led, jak a proč vzniká, k čemu je dobrý.
- Co dělají v zimě zvířátka a jak jim můžeme pomoci.
- Jak pečovat o své zdraví, o nemoci, o úrazu – jak se chránit, pobyt v nemocnici, kde je ordinace dětského lékaře, lékárna apod.
- Rozlišování dobra a zla
- Přemáhání strachu – Mikuláš, čert
- Advent a Vánoce
- Učíme se naslouchat hučení větru, cinkání zvonečku i jeden druhému
- Jak a komu uděláme radost. Co udělá radost nám, mamince, sourozenci, spolužáku...

Cíle

- Osvojit si poznatky a dovednosti důležité pro zdraví, bezpečnost
- Rozvíjet fyzickou i psychickou zdatnost
- Rozvíjet komunikativní dovednosti (verbální i neverbální)
- Rozvoj kultivovaného projevu
- Posilovat zvědavost, zájem, radost z nového
- Rozvoj citění a prožívání – kultivace mravního a estetického vnímání
- Osvojení elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci – ABECEDA, ČÍSLA
- Upevňovat chování ve vztahu k ostatním – rodina, třída, skupina
- Rozvíjet společenské a estetické citění
- Seznámit se s prostředím – vytvářet pozitivní vztah k místu bydliště

Vzdělávací nabídka

- Činnosti zaměřené na ochranu zdraví, bezpečnost, zdravé životní návyky, prevence úrazů
- Poslech pohádek, příběhů, četba, recitace, dramatizace, zpěv, divadlo
- Grafické napodobování symbolů, tvarů, číslic, písmen
- Manipulace s předměty – zkoumání jejich vlastností
- Tvůrčí aktivity (literární, dramatické, hudební, pohybové)
- Orientace v prostoru – hry
- Sociální a interaktivní hry – dramatizace, hudebně – pohybové hry, etudy)
- Aktivní naslouchání druhému (besídka, akce s rodiči)
- Příprava a realizace společných zábav a oslav

- Návštěva divadla, výstavy
- Sledování událostí ve městě, účast na akcích zajímavých pro děti

Očekávané výstupy

- Rozlišuje, co zdraví prospívá a co škodí
- Ochrana zdraví; bezpečnost; ví, kde hledat pomoc; 150, 155, 158 čísla
- Správná výslovnost, tempo, intonace – ovládá dech
- Reprodukuje krátké texty – říkanka, písnička, pohádka, dramatizace textu
- Pozná některá písmena, slova, napsané své jméno, číslice
- Rozliší začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- Odhaluje podstatné znaky, vlastnosti předmětů, společné znaky, podobu, rozdíl
- Chápe základní číselné a matematické pojmy, prostorové pojmy, časové pojmy
- Orientuje se v prostoru, rovině a čase
- Těší se z příjemných zážitků – v přírodě i při setkání s uměním
- Chová se citlivě a ohleduplně, pomáhá ostatním
- Vnímá negativně jevy jako lež, lhostejnost, nespravedlnost, agresivita
- Orientuje se ve městě, okolí školy, bydliště, blízkém okolí
- Zvládá bezpečnou cestu do školy

Cílové kompetence

- Klade otázky, hledá odpovědi
- Chce porozumět věcem, jevům a všemu, co se okolo děje. Má radost z úspěchů
- Řeší problémy na základě zkušeností, experimentuje, vymýšlí řešení, využívá fantazii a představivost
- Sděluje své prožitky, pocity a nálady
- Je citlivý a ohleduplný a pomáhá slabším
- Přizpůsobí se daným okolnostem, odhadne rizika, rozhoduje se svobodně, odpovídá za svá rozhodnutí

4. Skřítek v jarní přírodě – březen, duben

Cíl: Pochopit živou i neživou přírodu – vážit si života ve všech jeho formách.

Jarní blok - živá a neživá příroda

- Jak se rodí jaro, probouzí příroda, co všechno se mění – pozorování
- Sluníčko – dárce života
- Hry na badatele, ochranáře, vnímání změn počasí
- Vnímání barev, tvarů, třídění pojmů
- Poznávání zvířata, jejich mláďata, kde žijí, čím jsou užitečná, jak se chovat ke zvířatům
- Jarní výzdoba třídy
- Velikonoce, jak roste obilí

Cíle

- Osvojit si přiměřené praktické dovednosti – stříhání, lepení, barvení, pletení apod.
- Estetické vnímání, cítění, prožívání
- Sebepoznání – rozvoj pozitivních vztahů
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností

- Rozvoj společenského a estetického vkusu
- Ochrana životního prostředí, lidé mohou svou činností prostředí zlepšovat, ale i poškozovat a ničit

Vzdělávací nabídka

- Manipulační činnosti, jednoduché úkony s předměty, pomůckami a materiálem
- Sebeobsluha – osobní hygiena, stolování, oblékání, úklid, úprava prostředí apod.
- Hry zaměřené na tvořivost, rozvoj fantazie, představivosti, aktivitu
- Komunikační aktivity s dětmi a dospělými
- Učit se respektovat své okolí.
- Různé tvůrčí činnosti – literární, dramatické, hudební, výtvarné
- Všímat si životního prostředí – poznávat ekosystémy – les, louka, rybník apod.
- Ekologicky motivované aktivity
- Péče o životní prostředí a okolní krajinu

Očekávané výstupy

- Ovládá koordinaci ruky a oka, zvládá jemnou motoriku
- Vyjadřuje představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- Uvědomuje si své možnosti a nedostatky
- Raduje se z poznání
- Rozumí běžným projevům – emoce, nálady
- Komunikuje bez zábrán a přirozeně
- Zazpívá píseň, sleduje a rozlišuje rytmus, zachází s jednoduchými hudebními nástroji
- Chápe význam životního prostředí pro člověka
- Pomáhá pečovat o životní prostředí, chrání přírodu, dbá o pořádek, stará se o rostliny, zvířata apod.

Cílové kompetence:

- Má poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky – chápe proměny a rozmanitost
- Vší má si dění i problémů v okolí, projevuje aktivní zájem
- Problémy řeší na základě zkušeností, využívá fantazii, představivost, experimentuje
- Správně se vyjadřuje, formuluje věty, vyjadřuje myšlenky, rozumí slyšenému, reaguje, vede dialog
- Odpovídá za svá jednání, nese důsledky
- Není mu jedno, v jakém prostředí žije. Svým chováním se na něm podílí a může ho i ovlivnit

5. Léto a prázdniny u skřítků i lidí – květen, červen.

Cíl: Osvojení jednoduchých poznatků o jiných kulturách, hodnotách, lidech a odlišnostech.

Letní blok – svět kolem nás

- Povídaní o zeměkouli, jak vypadá, jak se dá cestovat
- Lidé z jiných zemí, světadílů.
- Svátek matek, významu rodiny (rodiče, prarodiče, sourozenci atd.)
- Vztahy v rodině, místo dítěte v rodině, zaměstnání rodičů, tolerance
- Příroda, rostliny, zvířata – pozorování na vycházkách
- Svátek dětí.

- Příprava na vstup do 1. třídy

Cíle

- Zdravé životní návyky
- Rozvoj řeči a jazykové dovednosti
- Základ pro práci s informacemi
- Řízení svého chování, ovlivňování vlastní situaci
- Chránit své soukromí – bezpečnost v kolektivu dětí i dospělých
- Správné chování k ostatním lidem (v rodině, ve třídě, ve skupině...)
- Schopnost žít ve společenství lidí – spolupracovat, přijmout základní hodnoty
- Vědět, že existují odlišné kultury a národnosti
- Poznávání jiných kultur
- Vědět, že jsem součástí společnosti, uvědomit si sounáležitost s živou i neživou přírodou, se světem, planetou Zemí

Vzdělávací nabídka

- Činnosti zaměřené na ochranu zdraví, zdravé návyky, bezpečnost
- Komentování zážitků, aktivit, vyřizování vzkazů
- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry se slovy, hádanky, jazykové chvilky, procvičování výslovnosti
- Chápání pojmů, osvojování poznatků, práce s knihou, obrazovým materiálem
- Ovládání citů – sebeovládání – sebekontrola
- Ochrana soukromí, bezpečí – hry, navozování situací
- Poznávání prostředí, ve kterém dítě žije – rodina, třída
- Poznání a rozlišování společenských rolí (dítě – dospělý, rodič, profesní role) – formou hry
- Hry uvádějící dítě do světa lidí a jejich práce
- Rozmanitost kultur – přiblížit dítěti svět kultury a umění
- Práce s literaturou, encyklopedie, obrazový materiál
- Kognitivní činnosti – otázky a odpovědi, diskuze, vyprávění, poslech a objevování

Očekávané výstupy:

- Ví, co zdraví prospívá a co mu škodí
- Chápe význam péče o čistotu, zdravé výživy, aktivního pohybu
- Správně vyslovuje, volí tempo řeči, intonuje, ovládat dech
- Sleduje, vypráví, popisuje příběh, pohádku, situaci
- Uvědomí si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- Uvědomuje si svá práva a respektuje práva druhých
- Dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla
- Chápe úlohu jedince ve společnosti a podle toho se i chová
- Chová se zdvořile a s úctou k druhým lidem, váží si jejich práce
- Uvědomuje si, že svět je rozmanitý, různorodý, ale má svůj řád

Cílové kompetence

- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje. Užívá jednoduché pojmy, znaky a symboly.
- Učí se spontánně i vědomě, dokáže se soustředit na činnost, zapamatuje si, práci dokončí, dokáže pracovat podle instrukcí a pokynů.

- Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů.
  - Nebojí se chybovat.
  - Komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými.
  - Využívá informativní i komunikativní prostředky.
  - Ví, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky.
  - V kolektivu se dokáže prosadit i podřítit. Spolupracuje, domlouvá se, respektuje druhé, uplatňuje společenské návyky a pravidla, přijímá kompromisy
  - Napodobuje prosociální chování a mezilidské vztahy ze svého okolí. Při setkání s neznámými lidmi je obezřetné.
  - Uvědomuje si svá práva i práva druhých. Chápe, že všichni lidé mají svou hodnotu.
  - Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije. Svým chováním se na něm podílí a může jej ovlivnit.
- Integrované bloky nabízí spoustu námětů a jsou rozpracovány v třídním vzdělávacím programu

Kromě očekávaných výstupů uvedených výše v rámci rozpracování integrovaných bloků dbá učitel při plánování denních aktivit na celou řadu činností a znalostí, ke kterým by mělo dítě na základě svých osobních dispozic na konci přípravné třídy dospět.

Sebeobsluha

- zvládnout osobní hygienu, samostatné oblékání a obouvání
- samostatně jíst a používat nůž a vidličku
- udržovat pořádek a čistotu kolem sebe

Sociální dovednosti

- naučit se jednat s ostatními, znát a používat jména spolužáků a dospělých, navazovat a udržovat přátelství, dokázat požádat o pomoc dospělé i kamarády
- přijímat zodpovědnost za své činy
- dokázat se orientovat na známých místech i bez dozoru
- uznávat autoritu dospělého, projevovat k němu pozitivní vztah
- zachovávat běžná pravidla společenského chování, naučit se pracovat se skupinou vybranou a libovolnou
- dokázat se soustředit a nevyrušovat ostatní z činnosti

Hrubá motorika

- dobře chodit po schodech, při chůzi nevrážet do ostatních
- běhat, skákat, umět zaujmout různé tělovýchovné pozice, udržovat rovnováhu
- pohybovat se v prostoru podle daných pokynů
- zúčastňovat se různých pohybových her

Jemná motorika

- umět si hrát s drobnými předměty
- stavět ze stavebnice
- napodobovat psaní, napsat své jméno (hůlkový způsob)
- správný úchop tužky
- zvládnutí základních linií (kruhy, čáry, vlnovky)

Rozumová výchova - oblast jazyka a komunikace

- dokázat poslouchat a klást jednoduché otázky
- vypravovat o svých zkušenostech a událostech v logické návaznosti
- aktivně se zapojovat do společné konverzace, schopnost komunikovat v různých prostředích
- umět zacházet s knihou
- aktivně používat základní slovní zásobu
- chápat obsah čteného, umět reprodukovat, umět vyprávět pohádku
- pojmenovat předměty denního použití

Rozumová výchova - oblast matematických, časových a prostorových představ

- poznávat časové vztahy (začátek, prostředek, konec; včera, dnes, zítra, dny v týdnu, roční období; první, poslední)
- poznávat kvantitativní vztahy (hodně, málo, stejně, plný, prázdný)
- poznávat prostorové vztahy (nahore, dole, vpravo, vlevo; řazení předmětů dle daných kritérií)
- znát geometrické tvary
- umět počítat předměty v daném souboru (0-5)
- tvořit konkrétní soubory s daným počtem prvků, používat číselné řady 1–5 pro počítání předmětů a zpět

Hudební projev

- zaspívat písničku s důrazem na správnou melodii a rytmus
- vytleskávat daný rytmus a umět ho vyjádřit různými pohyby
- doprovodit zpívanou píseň jednoduchým hudebním nástrojem
- umět naslouchat úryvku hudební skladby
- vyjádřit pocity a dojmy
- umět zatančit jednoduchý taneček
- rozvoj sluchového vnímání, sluchové diferenciacce

Výtvarný projev

- poznávat barvy
- ovládat a používat základní techniky výtvarného projevu
- vybarvit obrázek, naučit se obkreslovat
- vystříhnout základní obrazce, modelovat i malovat podle předlohy i vlastní představy
- rozvoj estetického cítění, jemné motoriky

Individuální speciálně pedagogická péče /zabezpečuje speciální pedagog, logoped/

Na konci přípravné třídy by mělo být dítě schopno soustředění cca na 20 minut.

VI. Týdenní výchovně vzdělávací plán

Dle obsahu jednotlivých bloků plánuje učitel konkrétní činnost na každý den. Sestavuje týdenní plán, který se odvíjí od individuálních pokroků žáků. Dostatečné množství času věnuje opakování jednotlivých aktivit vedoucích k upevňování poznatků a dovedností u každého žáka. Týdenní plán učitel doplňuje podle aktuální

situace a potřeby. Dbá na naplňování očekávaných výstupů, rozvoj kompetencí a především na klidnou atmosféru. Postupně se snaží zavést do dopoledních výukových bloků tzv. jednoduchý rozvrh hodin. Vyučovací hodina trvá přibližně 20 minut. Vychází z jednotlivých vzdělávacích okruhů, které se prolínají v průběhu dne. Děti si tak pomalu zvykají na systém výuky v 1. třídě a výuku podle rozvrhu.

Výchovně vzdělávací okruhy

Matematické představy (MP) - 4 hodiny týdně
Rozvíjení poznání (RP) - 3 hodiny týdně
Jazyková a literární výchova (JLV) - 5 hodin týdně
Výtvarná výchova (VV) - 2 hodiny týdně
Pracovní výchova (PV) - 2 hodiny týdně
Hudební výchova (HV) - 1 hodna týdně
Tělesná výchova (TV) – 3 hodiny týdně

VII. Evaluace

Evaluace a autoevaluace v PT je samozřejmá, funkční a smysluplná součást výchovně vzdělávací práce. Na závěr každého dne učitel s dětmi provádí slovní hodnocení. Všichni společně hodnotí svou práci i práci ostatních dětí, učitelky, asistentky. Hodnocení výsledků vzdělávání je prostředkem k hledání optimálních cest vzdělávání jednotlivých dětí. Učitelka i asistentka pedagoga průběžně sledují a hodnotí individuální pokroky, kterých děti v průběhu vzdělávání dosahují. Pravidelně a systematicky sbírá informace o naplňování cílů programu v přípravné třídě, kvalitě podmínek vzdělávání, způsobu realizace a zpracování integrovaných bloků, výsledcích vzdělávání (žakovské portfolio, hodnotící archy, srovnávací testy) Na základě výsledků se rozhodují o změnách. K písemnému hodnocení využívá učitelka průběžně například osobní archy dítěte, deníček apod. K hodnocení využívá učitel především slovní hodnocení, samolepky a razítka, případně motivační jedničky.

V pololetí i na závěr školního roku dostávají děti obrázkový pochvalný list s krátkým slovním hodnocením. Na závěr roku vypracovává učitelka také podrobné písemné hodnocení jednotlivých dětí. Zpráva obsahuje i vyjádření o dosažené úrovni hlavních cílů vzdělávání, charakteristiku speciálních vzdělávacích potřeb, vyjádření předpokládaných schopností, nadání a zájmů dítěte, případně doporučení pro přípravu individuálního vzdělávacího plánu pro vzdělávání dítěte v dalším období či další doporučení pro vzdělávání dítěte. Závěrečná hodnocení schvaluje ředitelka školy svým podpisem. Originál je předán rodičům, kopii archivuje základní škola.

Přípravná třída se nezapočítává do povinné školní docházky.

Příloha

Záznamový arch pro diagnostickou a pedagogickou práci s dítětem v přípravné třídě ZŠ

(podklad pro cílenou podporu vzdělávacích pokroků dítěte z pohledu jeho školní způsobilosti)

Jméno dítěte:..... Datum narození:.....

Data jednotlivých záznamů:.....

Jméno učitelky:.....

Dítě **navštěvovalo** – **nenavštěvovalo** mateřskou školu

Dítě **má** – **nemá** odloženou školní docházku

Kdy a jak záznamový arch používat

Dítě, které absolvuje přípravnou třídu základní školy, by mělo být na takové úrovni svého rozvoje a učení, aby bylo způsobilé zvládat s uspokojením život ve školním prostředí, dorozumět se v českém jazyce, bez vážnějších problémů zvládat školní práci a strukturované učení. V přípravné třídě je zapotřebí zaměřit se zejména na tyto oblasti a podporovat rozvoj dovedností, jejichž osvojení dítěti školní začátky usnadní.

Záznamový arch umožňuje sledovat **deset základních dovedností**. Jsou formulovány v podobě očekávaných výstupů, k nimž by vzdělávání v přípravné třídě mělo směřovat. Nejsou to výstupy povinné, ale pouze orientační, jichž každé dítě může dosahovat v jiné kvalitě či na jiné úrovni dokonalosti, dle svých osobních dispozic a možností. **Tyto výstupy jsou však určující pro pedagogické úsilí učitelky, která by se měla snažit poskytnout každému dítěti takovou podporu a pomoc, aby dosáhl maxima svých individuálních možností.**

Záznamový arch může sloužit ke zjištění toho, na jaké úrovni rozvoje a učení je dítě při vstupu do přípravné třídy (můžeme jeho pomocí provést **základní vstupní diagnostiku dítěte** a spolehlivěji rozpoznat jeho konkrétní vzdělávací potřeby). V průběhu školního roku pak může učitelce sloužit k **postupnému sledování vzdělávacích pokroků dítěte** a ověřování toho, zda a v jaké míře si dítě sledované dovednosti osvojuje, či nikoli. Dle zjištění pak učitelka v rámci individuálního vzdělávacího plánu upravuje vzdělávací nabídku.

Záznamový arch postačuje pro čtyři záznamy (má sloupce I. – IV.). Rubriku na **poznámky u jednotlivých dovedností** lze využít tehdy, má-li dítě v konkrétní dovednosti vážnější problémy a potřebuje-li výraznější intervenci. Tuto rubriku může učitelka využít také k upřesnění zápisu, popř. k uvedení jiných důležitých skutečností, které se zjištěním souvisejí.

Prostor pro **pracovní poznámky** (na poslední straně archu) učitelka využije pro závěry z jednotlivých etap, kdy hodnotí vzdělávací pokroky dítěte. Zapisuje zde konkrétní podněty pro pedagogickou práci do další etapy a zároveň zhodnotí i konkrétní pedagogická opatření, která byla uskutečněna (zda a nakolik byla či nebyla opatření či intervence účinná). Má tak možnost získávat **průběžně zpětnou vazbu** a podle toho pak plánovat, usměrňovat či korigovat svoje další vzdělávací kroky.

Při práci s archem zapisujeme v příslušném sloupci k jednotlivým dovednostem, na jaké úrovni je dítě zvládá. **Hodnotíme podle stupnice 1 – 4.** Pokud nemáme dostatek podnětů k tomu, abychom úroveň určité dovednosti zhodnotili, zapíšeme **N** (např. u dítěte, které se dostatečně neprojevuje, dosud mluví špatně česky apod.). V další etapě se pak pokusíme skutečnost zjistiť a údaj doplnit.

Stupnice pro hodnocení dítěte v jednotlivých dovednostech (způsobilostech):

- 1 - dosud nezvládá (má vážnější obtíže)**
- 2 - zvládá s vynaložením maximálního úsilí**
- 3 - přetrvávají problémy (občasné, dílčí)**
- 4 - zvládá spolehlivě, bezpečně**
- N - není hodnoceno (nelze říci, neprojevuje se)**

1. Praktická samostatnost (fyzický rozvoj a pohybová koordinace, sebeobsluha)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
• je dostatečně fyzicky vyspělé					
• jeho pohyby jsou koordinované (hází a chytá míč, udrží rovnováhu na jedné noze, běhá, skáče, v běžném prostředí se pohybuje bezpečně)					
• samostatně se obléká					
• je samostatné při jídle					
• je samostatné při zvládnutí pravidelných denních úkonů osobní hygieny					
• udržuje kolem sebe pořádek (je schopné samostatně připravit či uklidit pomůcky, srovnat hračky apod.)					
• dovede si samo poradit s běžnými problémy (např. uklidí po sobě papír od sušenky, nalije si nápoj, utře rozlitý čaj, zalije květiny apod.)					
• dokáže se postarat o své věci					

2. Sociální informovanost (orientace v prostředí, v okolním světě i v praktickém životě)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
• vyzná se ve svém okolí (ví, kde bydlí, kam chodí do školky aj.)					
• rozumí běžným okolnostem, dějům, jevům, situacím, s nimiž se setkává (má základní poznatky o světě přírody i o životě lidí)					
• ve známém prostředí se pohybuje a vystupuje samostatně					
• s pomocí dospělého se dovede zorientovat v novém prostředí					
• dovede vyřídít drobný vzkaz					
• dokáže si vhodně říci o to, co potřebuje					
• odhadne nebezpečnou situaci, neriskuje					

3. Citová samostatnost (emoční stabilita, schopnost kontrolovat a řídit své chování)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
• zvládá odloučení od rodičů (po určitou část dne)					
• vystupuje samostatně, má svůj názor, dokáže vyjádřit souhlas i nesouhlas					
• projevuje se jako emočně stálé, bez výrazných výkyvů v náladách					
• reaguje přiměřeně na drobný neúspěch					
• dovede odložit přání na pozdější dobu					
• dovede se přizpůsobit konkrétní činnosti či situaci					

4. Sociální samostatnost (soužití s vrstevníky, uplatnění se ve skupině vrstevníků, komunikace, spolupráce, spolupodílení se)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
• uplatňuje základní společenská pravidla (umí pozdravit, požádat, poděkovat, omluvit se)					
• dovede se vcítit do potřeb druhého dítěte					
• dokáže vyslovit a obhajovat svůj názor					
• dokáže vyjednávat a dohodnout se					
• dovede se zapojit do práce ve skupině, bez projevů prosazování se či naopak nezúčastnění se					
• komunikuje a spolupracuje s ostatními dětmi					
• při skupinových činnostech se snaží přispět svým podílem					
• pokud jsou dány pokyny, je srozuměno se jimi řídit					

5. Výslovnost, gramatická správnost řeči, slovní zásoba, úroveň komunikace

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
• vyslovuje správně všechny hlásky					
• mluví ve větách, dovede vyprávět příběh, popsat situaci apod.					
• mluví gramaticky správně (tj. užívá správné rodu, čísla, času, tvarů, slov, předložek aj.)					
• rozumí většině slov a výrazů běžně užívaných v prostředí					
• má bohatou slovní zásobu konkrétních pojmů					
• rozumí pojmům vyjadřujícím časoprostorovou orientaci (např. nad, pod, dole, nahoře, dlouhý, krátký, malý, velký, těžký, lehký, dříve, později, včera, dnes)					
• užívá správně uvedených časoprostorových pojmů					
• zná bezpečně pojmoslovní tvarů (kruh, čtverec, trojúhelník atd.) a správně jich užívá					
• dokáže správně pojmenovat barvy					
• běžně komunikuje s dětmi i dospělými, je schopno dialogu, v komunikaci si je jisté (nevyskytují se pravidelná nedorozumění)					

6. Lateralita ruky, koordinace ruky a oka, držení tužky

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
• upřednostňuje užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje					
• je zručné při zacházení s předměty, hračkami, pomůckami a nástroji (pracuje se stavebnicemi, modeluje, stříhá, kreslí apod.)					
• tužku drží správně, tj. třemi prsty, s uvolněným zápěstím					
• dokáže vést stopu tužky a napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary (popř. písmena)					

7. Diferencované vnímání (sluchová a zraková analýza a syntéza)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
• rozlišuje podstatné znaky předmětů (rozlišuje barvy, tvary, figuru a pozadí)					
• rozlišuje zvuky (slyší hlásku ve slově)					
• dovede pracovat se strukturou slov (zvládá hrát slovní fotbal, odebere počáteční či konečnou hlásku ve slově, dovede vytleskat ve slově slabiky)					
• dokáže najít rozdíly mezi dvěma obrázky či mezi dvěma podobnými slovy					
• dovede složit obrázek z několika tvarů a slova z několika slabik					
• postřehne změny ve svém okolí					

8. Logické a myšlenkové operace (porovnávání, třídění, řazení, číselné představy, řešení problémů)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
• dovede porovnávat vlastnosti předmětů (velikost, tvar aj.)					
• dovede třídit předměty dle daného kritéria (roztřídí karátky do skupin podle barvy, tvaru, velikosti)					
• dovede seřadit předměty podle velikosti vzestupně i sestupně (např. pastelky)					
• vyjmenuje číselnou řadu a spočítá počet prvků v rozsahu do pěti (deseti)					
• přemýšlí, uvažuje (odpovídá na položené otázky, řeší jednoduché problémy a situace, slovní příklady, úlohy, hádanky, rébusy)					

9. Záměrná pozornost, úmyslná paměť pro učení

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
• dovede soustředit pozornost na činnost po určité době (cca 10 – 15 min.), neodblhává od ní					
• soustředí se i na ty činnosti, které nejsou pro ně aktuálně zajímavé (které mu byly zadány)					
• dokáže si záměrně zapamatovat, co prožilo, vidělo, slyšelo, je schopno si toto po přiměřené době vybavit a reprodukovat					

10. Pracovní chování, soustředěná pracovní (učební) činnost, záměrné učení

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
• dokáže přijmout úkol či povinnost					
• dokáže postupovat podle pokynů					
• zadaným činnostem se věnuje soustředěně, neodblhává k jiným, dokáže vyvinout úsilí k jejich dokončení					
• dovede odlišit hru od systematické práce					
• „nechá“ se získat pro záměrné učení					
• neruší v práci ostatní					

Pracovní poznámky učitelky – závěry z jednotlivých etap hodnocení

Datum záznamu	Aktuální vzdělávací potřeby dítěte a závěry pro pedagogickou práci v další etapě

